

**СТРАТЕГИЈА
ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ
ЗА ПЕРИОД ОД 2017 – 2021.**

Садржај:

ПОГЛАВЉЕ I: СТРАТЕГИЈА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

Појам интелектуалне својине

Значај интелектуалне својине

Главни циљеви националне стратегије интелектуалне својине

- Стратегија развоја интелектуалне својине за период од 2011. до 2015. године
- Национална стратегија интелектуалне својине за период од 2017. до 2021. године

ПОГЛАВЉЕ II: СИСТЕМ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

- Прописи из области интелектуалне својине
- Европске интеграције
- Институционални оквир националног система интелектуалне својине
- Завод за интелектуалну својину
- Управа царина - Министарство финансија
- Тржишна инспекција – Министарство трговине, туризма и телекомуникација
- Инспекција за лекове и медицинска средства - Министарство здравља
- Пореска управа - Министарство финансија
- Дирекција полиције - Министарство унутрашњих послова
- Јавно тужилаштво
- Судови надлежни за решавање спорова из интелектуалне својине
- Координација националног система интелектуалне својине
- Инфраструктура националног система интелектуалне својине
- Заступници за права интелектуалне својине
- Организације за колективно остваривање ауторског и сродних права
- Центри за трансфер технологије

ПОГЛАВЉЕ III: ГЛАВНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕГИЈЕ И КОНКРЕТНЕ МЕРЕ ЗА ЊЕНО СПРОВОЂЕЊЕ

- ГЛАВНИ ЦИЉ 1: Хармонизација националног са европским законодавством у области интелектуалне својине
- Мере за постизање главног циља 1
- ГЛАВНИ ЦИЉ 2: Унапређење спровођења права интелектуалне својине
- Конкретан циљ – Заштита интелектуалне својине као један од индикатора успешности Владе Републике Србије
- Мере за постизање конкретног циља

- **Конкретан циљ** – Унапређење координације рада органа надлежних за спровођење права интелектуалне својине

- **Мере за постизање конкретног циља**

- а) Координационо тело
- б) Годишња конференција
- в) Акциона група
- г) Међународна сарадња

- Конкретан циљ – Стварање посебних организационих јединица за спровођење права интелектуалне својине

- Конкретан циљ - Унапређење капацитета институција за спровођење права интелектуалне својине

- Мере за постизање конкретног циља

- а) Размена података о повредама права интелектуалне својине
- б) Одузимање имовине проистекле из кривичних дела
- в) Спровођење права интелектуалне својине на интернету
- г) Обука
- д) Статистички подаци
- ђ) Подизање свести јавности о значају интелектуалне својине

- **ГЛАВНИ ЦИЉ 3:** Унапређење примене интелектуалне својине у привреди кроз образовање и подизање капацитета за трансфер знања

- Мере за постизање главног циља

IV ПОГЛАВЉЕ: ПРОЦЕНА ЕФЕКТА И ТРОШКОВА У ВЕЗИ СА СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕГИЈЕ

- Очекивани резултати и показатељи напретка

- Главни индикатори за праћење спровођења стратегије

- Хармонизација националног законодавства у области интелектуалне својине са европским законодавством

- Унапређење спровођења права интелектуалне својине

- а) Заштита интелектуалне својине као једног од индикатора успешности Владе Републике Србије
- б) Унапређење система координације спровођења права интелектуалне својине
- в) Годишња конференција
- г) Акциона група
- д) Међународна сарадња
- ђ) Стварање посебних организационих јединица за спровођење права интелектуалне својине
- е) Подаци о повредама права интелектуалне својине

- ж) Одузимање имовине проистекле из кривичног дела
- з) Спровођење права интелектуалне својине на интернету
- и) Обука
- ј) Статистички подаци
- к) Подизање свести јавности
- Трошкови

V ПОГЛАВЉЕ: ПОСТУПАК ИЗВЕШТАВАЊА И ПРАЋЕЊА

- **АНЕКС А: МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ И НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАВСТВО**
- **АНЕКС Б: АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД ОД 2017. ДО 2021. ГОДИНЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

ПРЕДЛОГ

На основу члана 45. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС и 44/14),
Влада доноси

СТРАТЕГИЈУ

ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ ЗА ПЕРИОД 2017-2021.

ПОГЛАВЉЕ I: СТРАТЕГИЈА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

Појам интелектуалне својине

Појам „интелектуална својина” означава скуп права која се односе на:

- књижевна, уметничка и научна дела,
- интерпретације уметника и интерпретатора и извођења уметника извођача, фонограме и радио-емисије,
- проналаске у свим областима људске активности,
- научна открића,
- индустријске узорке и моделе,
- фабричке, трговачке и услужне жигове, као и трговачка имена и трговачке називе,
- заштиту од нелојалне утакмице и сва друга права везана за интелектуалну активност у индустријској, научној, књижевној и уметничкој области.

Предмет заштите интелектуалне својине је духовна, нематеријална творевина коју је створио човек. Док се „класична” својина односи на покретне и непокретне ствари које физички могу да се додирну (стан, њива, аутомобил, намештај, телевизор итд), интелектуална својина се односи на нематеријалне, духовне творевине, као што су музика, књижевност, ликовна дела, проналасци итд.

Као и својина на материјалним стварима и интелектуална спада у апсолутна права монополског карактера.

Као апсолутно право, интелектуална својина има за свој предмет, како је речено, једно специфично правно добро – интелектуалну творевину, оличену у, примера ради, некој музичкој композицији, књижевном делу, уметничкој слици, проналаску, итд. На тој интелектуалној, нематеријалној творевини, титулар може да врши своју власт. Примера ради, писац има више признатих имовинских права на својој књизи - право да своју књигу објави, да је штампа, пусти у промет, мења њен садржај итд.

Као монополско право, интелектуална својина гарантује свом титулару ексклузивитет у односу на оно што је својим интелектуалним радом створио. Тај ексклузивитет састоји се у обавези свих трећих лица да од титулара права интелектуалне својине затраже дозволу за коришћење његовог интелектуалног добра. Другим речима, носилац права интелектуалне својине има могућност да другоме дозволи или забрани да користи његову интелектуалну креацију. На пример, издавач не сме да објави књигу ако му аутор књиге то претходно не одобри; одређени

произвођач кафе не сме да користи жиг „Grand kafa” ако му носилац тог жига за то не да лиценцу; произвођач ципела не сме да производи ципеле које имају исти облик (индустријски дизајн) као ципеле које производи његов пословни конкурент, осим ако му овај за то не да лиценцу, итд.

Интелектуална својина дели се на две уже области: ауторско и сродна права и индустријску својину.

Ауторско право штити ауторска дела. Примери ауторских дела су књижевна дела, научна дела, рачунарски програми, музичка дела, филмска дела, драмска дела, итд. Ауторско право штити само оригинална дела. Оригинално је оно дело које је настало радом аутора, (другим речима, које аутор није копирао од другог лица) и које поседује макар минималан степен креативности. За стицање ауторског права није потребно да аутор води неки управни или судски поступак већ ауторско право настаје „аутоматски”: оног тренутка када аутор створи ауторско дело, тог тренутка настаје и ауторско право.

Индустријску својину чине следеће правне гране: патентно право, жигови, индустријски дизајн, ознаке географског порекла, топографије полупроводничких производа.

Патент је право које се признаје за проналазак, који је ново техничко решење неког проблема, које има инвентивни ниво и које је индустријски применљиво. Предмет проналаска који се штити патентом може бити производ, поступак, примена производа и примена поступка. Патентирани проналасци задиру у сваки аспект људског живота, од преноса електричне енергије (Теслини патенти) и микропроцесора (Интелови патенти) до хемијских оловака (Бироови патенти).

Жиг је правно заштићен знак којим једно физичко или правно лице обележава своје производе и услуге у промету како би потрошачи могли да их разликују од истих таквих, или сличних производа и услуга, које у промет ставља друго физичко или правно лице. Примера ради, компанија „Бамби” из Пожаревца прозводи кекс који обележава својим жигом „Бамби”. Потрошач на основу тог жига разликује кекс те компаније од кекса неког другог произвођача, на пример Jaffa из Црвенке.

Индустријски дизајн је право којим се штити нови спољни облик неког индустријског или занатског производа. Ако произвођач кишобрана, примера ради, осмисли неку нову шару на свом производу, он је може, под одређеним условима, заштитити као индустријски дизајн. Други прозвођачи кишобрана неће моћи да користе такву шару све док за то од носиоца права на индустријски дизајн не добију дозволу. На тај начин одређени привредни субјект стиче монополско право на изгледу свог производа. Поред тога, индустријским дизајном штити се и тродимензионални облик, на пример, каросерија неког аутомобила, изглед накита, облик компјутерског монитора итд.

Ознаке географског порекла чине две врсте ознака: имена порекла и географске ознаке. Име порекла је географски назив земље, региона, или локалитета, којим се означава производ који одатле потиче, чији су квалитет и посебна својства искључиво или битно условљени географском средином, укључујући природне и људске факторе и чија се производња, прерада и припрема у целини одвијају на одређеном ограниченом подручју. На пример „Лесковачки домаћи ајвар”, „Футошки купус”, „Пиротски ћилим” итд. Географске ознаке су такође географски називи којима се обележавају производи који потичу са датог географског подручија и који своју репутацију дугују том географском подручју.

Значај интелектуалне својине

Значај интелектуалне својине огледа се пре свега у чињеници да њеном доследном и одлучном заштитом стварамо боље услове за јачање наше економије. Поред тога, заштита интелектуалне својине у складу са европским стандардима услов је и за наше приступање Европској унији. Њој је посвећено поглавље 7.

Законима из ове области прецизно су прописани садржина и обим овлашћења носилаца права, начин њиховог вршења, као и њихова ограничења. У том смислу, споменута права не представљају препреку слободном приступу знању и заједничком наслеђу, слободи изражавања, развоју креативности и иновација итд.

Студија под називом „Допринос делатности заснованих на ауторском праву привреди Србије” показује да у Србији, као и у свим другим земљама, постоје читави привредни сектори који почивају на искоришћавању ауторских дела и предмета сродних права. Укупно учешће свих креативних индустрија у стварању бруто друштвеног производа Републике Србије је 4.61%. Највећи удео од 3,10% дају кључне делатности. Ту спадају: штампа и издаваштво, музика, кинематографија и видео продукција, радио и ТВ, фотографија, софтвер и базе података, визуелне и графичке уметности, услуге оглашавања, организације за колективно остваривање ауторског и сродних права. Набројане индустрије стварају више бруто друштвеног производа него рударство или услуге смештаја и исхране, и приближно једнако као финансијске делатности, осигурање или снабдевање електричном енергијом.

У укупној запослености у Републици Србији, креативне индустрије учествују са 4%. Укупно, у креативним индустријама у Републици Србији ради 90,503 радника. Далеко највећи број, 25.584 радника, запослен је у штампи и издавачким делатностима, а на другом месту су производња софтвера и база података, где ради 5.868 запослених радника.

У међународној студији под називом „Време културе, прва глобална мапа културних и креативних индустрија”, коју је сачинила америчка агенција ЕУ, на иницијативу Међународног удружења аутора и композитора (CISAC), објављеној у децембру 2015. године, стоји, поред осталог, следеће:

„Да би задржали своју водећу улогу, кључни европски играчи у области креативних индустрија морају да се ухвате руку под руку са креативним индустријама у успону које долазе из других делова Европе. Нарастајуће индустрије видео игара у Србији, Хрватској и Словенији, телевизија и музика у Турској, филмска уметност у Русији, нуде јасну могућност да Европа повећа свој утицај на глобалном нивоу када је реч о креативним индустријама”.

Србија има креативни потенцијал а држава треба да створи претпоставке да њихов интелектуални рад буде заштићен и адекватно награђен.

Главни циљеви националне стратегије интелектуалне својине

Главни циљеви Националне стратегије интелектуалне својине су:

- Хармонизација националног са европским законодавством у области интелектуалне својине;
- Унапређење спровођења права интелектуалне својине.

Стратегија развоја интелектуалне својине за период од 2011. до 2015. године

Прва Национална стратегија интелектуалне својине Србије била је насловљена *Стратегија развоја интелектуалне својине за период од 2011. до 2015. године*, а усвојена је од стране Владе у јуну 2011. године. Циљ прве Стратегије био је да се развије систем интелектуалне својине у складу са најбољом међународном праксом. Стратешки циљеви су били:

- Усклађивање националног законодавства са европским;
- Унапређење спровођења права интелектуалне својине;
- Економско искоришћавање права интелектуалне својине; и
- Подизање нивоа свести о значају права интелектуалне својине.

Најзначајнији успех ове Стратегије био је виши ниво усклађености националног законодавства у области интелектуалне својине са европским законодавством. Усклађивање домаћих прописа са европским директивама и другим правним актима Европске уније представља нашу обавезу на путу придруживања тој регионалној организацији. Поред тога, напредак је постигнут и у погледу побољшања спровођења права интелектуалне својине, економског искоришћавања тих права и подизања нивоа свести грађана о значају права интелектуалне својине.

Национална стратегија интелектуалне својине за период од 2017. до 2021. године

Без обзира на резултате остварене на основу прве Стратегије, Србија се и даље суочава са низом изазова у области интелектуалне својине. У периоду који је пред нама неопходно је наставити са процесом усаглашавања домаћег законодавства у области интелектуалне својине са европским прописима и унапредити спровођење права интелектуалне својине.

Национална стратегија интелектуалне својине за период од 2017. до 2021. године узима у обзир резултате прве Стратегије и усмерава се на решавање горе наведених циљева.

ПОГЛАВЉЕ II: СИСТЕМ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Прописи из области интелектуалне својине

Прописе из области интелектуалне својине чине:

- 1) потврђени међународни уговори;
- 2) закони и
- 3) подзаконски акти.

Ради детаљнијег упознавања са правним системом интелектуалне својине у Републици Србији погледати Анекс А.

Европске интеграције - Усклађивање националног законодавства у области интелектуалне својине са правним тековинама Европске уније, како би се обезбедио једнак ниво заштите и поштовања права интелектуалне својине као у ЕУ, обавеза је коју је Србија преузела на основу члана 75. Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП), који је ступио на снагу 1. септембра 2013. године.

У Извештају о напретку Србије у погледу заштите интелектуалне својине који је Европска комисија објавила у децембру 2015. године, наводи се да је „Србија достигла добар ниво припремљености по питању усклађивања закона у области права интелектуалне својине са правним тековинама ЕУ. Одређени напредак остварен је у области права интелектуалне својине. У наредној години, Србија нарочито треба да:

- Додатно усклади Закон о ауторском и сродним правима, Закон о заштити топографија полупроводничких производа, Закон о патентима и Закон о жиговима, Закон о ознакама географског порекла, са правним тековинама ЕУ, између осталог и са Директивом о спровођењу права интелектуалне својине.

- Ојача формалну координацију различитих заинтересованих страна у области спровођења права.”

Институционални оквир националног система интелектуалне својине

Паралелно са усаглашавањем законског оквира у области интелектуалне својине са правним тековинама Европске уније, у Србији је текао и развој институционалног оквира потребног за развој и заштиту права интелектуалне својине. Тренутно, он обухвата следеће институције на које је пренета надлежност у погледу дужности и задатака у области права интелектуалне својине:

- Завод за интелектуалну својину;
- Тржишна инспекција - Министарство трговине, туризма и телекомуникација;
- Управа царина - Министарство финансија;
- Пореска управа - Министарство финансија;
- Инспекција за лекове и медицинска средства - Министарство здравља;
- Управа за заштиту биља - Министарства пољопривреде и заштите животне средине;
- Дирекција полиције - Министарство унутрашњих послова;
- Јавно тужилаштво;
- судови; и
- Правосудни органи

Завод за интелектуалну својину - Завод за интелектуалну својину је самостална управна организација и део државног апарата Републике Србије. Његово седиште је у Београду. У Заводу ради 83 запослена док је систематизовано 90 радних места.

Завод за интелектуалну својину је надлежан да води управни поступак заштите права индустријске својине, укључујући патенте, жигове, индустријски дизајн, географске ознаке, топографије полупроводничких производа. Када је реч о ауторском и сродним правима, Завод је овлашћен да врши надзор над радом организација за колективно остваривање ауторског и сродних права, депоновање ауторских дела и предмета сродних права, издавање писаних правних мишљења и обављање других активности.

Заједно са Министарством просвете, науке и технолошког развоја Завод ради на изради свих прописа из области интелектуалне својине.

Завод за интелектуалну својину, кроз рад Центра за едукацију и информисање, пружа подршку носиоцима права тако што им помаже у састављању пријава за признање права индустријске својине (патената, жигова, индустријског дизајна итд), пружа помоћ у идентификовању њихових права интелектуалне својине, даје савете како да заштите та права, итд. Такође, Завод пружа подршку и помоћ и институцијама које имају одговарајућу улогу у спровођењу права интелектуалне својине и то на следећи начин:

- давањем обука и одржавањем семинара посвећених правима интелектуалне својине;
- одржавањем интернет базе података о заштићеним правима индустријске својине у Србији.
- издавањем потврда и уверења о чињеницама о којима води евиденцију, у складу са законом.

Управа царина - Министарство финансија - Управа царина је део Министарства финансија. Њено седиште се налази у Београду, а у њеном саставу је 15 царинарница у Србији. У Управи царина тренутно ради око 2.500 службеника. Сви царинници су овлашћени да при вршењу царинског надзора или контрола задрже робу за коју сумњају да повређује права интелектуалне својине. Поред тога, у оквиру Сектора за контролу примене царинских прописа, постоји и специјализовано Одељење за заштиту интелектуалне својине. Одељење за заштиту интелектуалне својине има 11 службеника и надлежно је за координацију свих активности Управе царина на сузбијању кривотоворења и пиратерије. Током 2015. године именовано је и пет регионалних координатора у царинарницама највишег ризика, који су у склопу својих редовних пословних активности добили и овлашћења за предузимање мера и радњи у области заштите права интелектуалне својине. У циљу бољег функционисања, Управа царина је 2013. године почела да користи апликацију, софтвер ИНЕС+ Ова апликација садржи релевантне податке у вези са: регистрованим правима интелектуалне својине, врстом, количином и вредношћу робе, увознику (извознику), превозом, складиштењем итд. У ИНЕС+ се уносе релевантни подаци из захтева за предузимање мера за заштиту права интелектуалне својине, коју подноси носилац права (информације о носиоцу права, заступнику, овлашћеном дистрибутеру, информације о праву, фотографије робе и тд.) Имајући у виду наведено, ова апликација, у оквиру својих различитих модула, омогућава лакшу размену информација, укључујући и захтеве за предузимање мера заштите између Одељења за заштиту интелектуалне својине, 15 царинарница и носилаца права. Тиме се доприноси већој ефикасности у спровођењу права.

Тржишна инспекција – Министарство трговине, туризма и телекомуникација - Тржишна инспекција је државни орган у саставу Министарства трговине, туризма и телекомуникација. Њено седиште се налази у Београду, а у њеном саставу раде 24 регионална одељења. Тржишна инспекција тренутно има око 460 инспектора, од којих 100 ради на питањима безбедности. Од 100 инспектора надлежних за безбедност, 47 су стручњаци за права интелектуалне својине. Поред тога, Тржишна инспекција има специјализовану службу за права интелектуалне својине у којој раде четири инспектора и која се налази у оквиру седишта институције. У складу са Законом о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине, Тржишна инспекција је надлежна да обезбеди да роба која се производи, дистрибуира, користи или поседује, не повређује права интелектуалне својине. Тржишна инспекција има овлашћења да одговори на захтеве носилаца права за покретање поступка или да поступи по службеној дужности. У оба случаја, инспектор

има овлашћење да привремено одузме робу за коју се сумња да повређује права интелектуалне својине, а затим да тражи од носиоца права да потврди да ли се ради о повреди права и да достави доказе о свом праву. Поред тога, у складу са Законом о оптичким дисковима, од Тржишне инспекције се очекује да изврши контролу свих просторија овлашћених за производњу оптичких дискова и да узме узорке оптичких дискова ради форензичког испитивања. У раду користи апликацију INES, по истом принципу као што то чини Управа царина.

Инспекција за лекове и медицинска средства - Министарство здравља - Инспекција за лекове и медицинска средства је у саставу Министарства здравља. Њено седиште се налази у Београду а тренутно, у Инспекцији ради седам инспектора чија се надлежност протеже на целу територију Републике Србије. Инспекција за лекове и медицинска средства је надлежна да обезбеди да лекови и медицинска средства која се производе, користе или стављају у промету у Србији, односно налазе у легалном ланцу снабдевања нису фалсификовани, у складу са законом.

Инспекција за лекове и медицинска средства поступа по пријави или по службеној дужности.

Пореска управа - Министарство финансија - Пореска управа је у саставу Министарства финансија. Њено седиште се налази у Београду, а у њеном саставу су Регионалне групе у Новом Саду, Нишу и Крагујевцу.

Пореска управа има специјализовано Одељење за заштиту права интелектуалне својине на рачунарске програме (софтвере) и базе података од 2011. године. У том Одељењу ради 18 инспектора који су овлашћени да уђу у пословне просторије привредног субјекта и изврше контролу софтверских лиценци, рачунара и сервера.

Пореска управа је надлежна за борбу против пиратерије и ефикасну заштиту у области рачунарских програма (софтвера) и база података, које користе привредни субјекти у обављању својих пословних делатности.

Пореска управа је овлашћена да покрене поступак, предузима радње и доноси акте по службеној дужности или на захтев носиоца права.

Дирекција полиције - Министарство унутрашњих послова - Дирекција полиције је у саставу Министарства унутрашњих послова и надлежна је за истрагу кривичних дела у области права интелектуалне својине која су утврђена Кривичним закоником. Сви полицајци су овлашћени да врше истрагу кривичних дела у области интелектуалне својине, а поред предузимања мера на основу захтева носилаца права, могу да поступају и по службеној дужности. Постоје две службе у Одељењу криминалистичке полиције у оквиру Дирекције полиције, које имају надлежности у области права интелектуалне својине, конкретно:

- Одсек за сузбијање превара и заштиту интелектуалне својине; и
- Одсек за сузбијање криминала у области интелектуалне својине.

Одсек за сузбијање превара и заштиту интелектуалне својине надлежан је за истрагу корупције и привредног криминала, укључујући кривична дела у области интелектуалне својине у вези са физичком робом. Седиште Одсека се налази у Београду, док обухвата и 27 регионалних служби. Тренутно, тим који ради у седишту има четворо службеника, укључујући и супервизора. Одсек за сузбијање криминала у области интелектуалне својине надлежан је за истрагу кривичних дела у области интелектуалне својине, која обухватају коришћење компјутера или компјутерских

мрежа. Одсек тренутно има пет службеника, а њихове канцеларије се налазе у Београду.

Јавно тужилаштво - Јавно тужилаштво нема посебно одељење за права интелектуалне својине. Међутим, Законом о организацији и надлежности државних органа у борби против високотехнолошког криминала образовано је Посебно тужилаштво за борбу против високотехнолошког криминала као посебно одељење при Вишем јавном тужилаштву у Београду, које је, између осталог, надлежно и за заштиту интелектуалне својине на интернету, односно за кривична дела против интелектуалне својине када је предмет или средство извршења кривичног дела рачунар, рачунарски системи, рачунарски одаци или рачунарске мреже. Надлежност Посебног тужилаштва установљено за територију целе Србије, из ког ралога Посебно тужилаштво има значајну улогу у оквиру институционалног оквира националног система интелектуалне својине у Републици Србији.

Судови надлежни за решавање спорова из интелектуалне својине - Уколико су стране у парничном поступку из области интелектуалне својине правна лица, од јануара 2014. године, првостепени суд је Привредни суд у Београду, а у свим другим парничним предметима из области интелектуалне својине првостепени суд је Виши суд у Београду. Привредни апелациони суд је надлежан за одлучивање о жалбама изјављеним на одлуке Привредног суда у Београду, а Апелациони суд у Београду за одлучивање о жалбама изјављеним на одлуке Вишег суда у Београду. За предмете кривичног судског гоњења у области интелектуалне својине, у првом степену надлежан је основни суд. У Републици Србији има око 2.400 судија. Ниједан од судија није специјализован искључиво за права интелектуалне својине. Међутим, због концентрације предмета из области права интелектуалне својине, у Привредном суду у Београду и Вишем суду у Београду, ограничен је број судија који решавају предмете из области права интелектуалне својине.

Координација националног система интелектуалне својине - У већини земаља као што је Србија, постоје бројне институције чији је задатак заштита права интелектуалне својине. Надлежности ових институција често се преклапају. Стога, Влада Републике Србије и надлежне институције треба да развију модел сарадње који ће обезбедити делотворну и ефикасну заштиту права интелектуалне својине. Министарство унутрашњих послова и Министарство финансија имају Протокол о сарадњи и размени информација о свим питањима у вези са спровођењем права интелектуалне својине. Министарство трговине, туризма и телекомуникација (Тржишна инспекција) и Министарство финансија (Управа царина) потписали су Протокол о сарадњи и спровођењу права интелектуалне својине. Поред тога, Завод за интелектуалну својину и Правосудна академија потписали су Протокол о сарадњи по питању обуке у области права интелектуалне својине. Такође, главне институције надлежне за спровођење права интелектуалне својине имају *ad hoc* сарадњу у вези са:

- састављањем закона и подзаконских аката;
- приступањем Европској унији;
- спровођењем *Стратегије развоја интелектуалне својине од 2011. до 2015;*
- обуком запослених надлежних за спровођење права интелектуалне својине.

Дана 30. октобра 2014. године, Влада Републике Србије усвојила је Одлуку о оснивању *“Координационог тела за ефикасну заштиту права интелектуалне својине у Републици Србији”*. Циљ Координационог тела је да се обезбеди ефикасна заштита

права интелектуалне својине. Координационо тело је овлашћено да образује радне групе које ће му помоћи у остварењу овог циља.

У свом последњем Извештају о напретку Србије, Европска комисија је нагласила да „Србија треба да ојача формалну сарадњу између различитих заинтересованих страна у области спровођења права” као и „да је стално координационо тело за спровођење права интелектуалне својине основано у октобру 2014. године, али још увек не функционише пуним капацитетом.”

У оквиру Координационог тела образоване су три радне групе које се баве питањем подизања нивоа свести о значају права интелектуалне својине, статистичким подацима о повредама права интелектуалне својине и Националном стратегијом развоја права интелектуалне својине.

ИНФРАСТРУКТУРА НАЦИОНАЛНОГ СИСТЕМА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

Комплексна природа интелектуалне својине изискује стварање функционалне и ефикасне инфраструктуре различитих институција чији је циљ да је на квалитетан начин штите, унапређују и искоришћавају. У Србији, она обухвата делатност заступника за права интелектуалне својине, организација за колективно остваривање ауторских права, центара за трансфер технологије.

Заступници за права интелектуалне својине - На основу члана 2. Париске конвенције за заштиту индустријске својине, заступници заступају физичка и правна лица пред националним институцијама надлежним за заштиту права интелектуалне својине. Држављани наше земље могу своја права да остварују сами, без помоћи заступника, док лица која нису држављани наше земље имају обавезу да пред националним органима правне радње обављају преко заступника који је држављанин Републике Србије.

Организације за колективно остваривање ауторског и сродних права – Аутор одређеног дела има право да дозволи или да забрани коришћење својих дела. Драмски писац може бити сагласан да се његово дело изводи на сцени под одређеним договореним условима. Писац може склопити уговор са издавачем о објављивању и стављању у промет своје књиге. Исто тако, музичар може пристати да се његово извођење забележи на компакт диску. Ови примери илуструју како власници права могу индивидуално остваривати своја права. Међутим, појединачно остваривање права је немогуће код одређених врста коришћења. Аутор не може да контактира сваку радио или телевизијску станицу редом, да би са сваком од њих уговорио лиценце и накнаду за емитовање својих дела. Насупрот томе, није практично ни да емитер тражи посебну дозволу од сваког аутора за коришћење сваког ауторског дела. Немогућност индивидуалног остваривања ових активности – од стране власника права као и од стране корисника – ствара потребу за постојањем организације за колективно остваривање ауторских и сродних права. Те организације обезбеђују исплату накнада својим члановима – ауторима и носиоцима ауторског и сродних права. Чланство у овим организацијама односи се на све носиоце ауторског и сродних права, било да је реч о композиторима, издавачима, писцима, фотографима, музичарима или интерпретаторима. Приликом приступања организацији за колективно остваривање права, чланови достављају личне податке и пријављују дела која су створили. Те информације сачињавају саставни део документације те организације, на основу које је могуће утврдити везу између дела и плаћања накнаде за коришћење дела, која се врши одговарајућем носиоцу права.

Центри за трансфер технологије - За највећи број универзитета и истраживачких установа, трансфер технологије је дефинисан према одредници Асоцијације менаџера за трансфер технологије на универзитетима (АУТМ) као „процес трансфера научних проналазака из једне организације на неку другу организацију у циљу даљег развоја и комерцијализације.” Овај трансфер се генерално остварује путем лиценцних споразума (уговора) између универзитета и приватних компанија или агенција за комерцијализацију које су у јавном власништву.

У лиценцном споразуму, универзитет или истраживачки центар даје дозволу (лиценцу) за коришћење интелектуалне својине у одређеној новоразвијеној технологији, кориснику лиценце или „spin-off” (супсидијарној) компанији, за лиценцну накнаду или плаћање друге накнаде. На основу права интелектуалне својине универзитет има право да буде власник резултата својих истраживања и да управља искоришћавањем тих резултата, тако да права интелектуалне својине представљају основ за трансфер технологије у овом смислу.

ПОГЛАВЉЕ III: ГЛАВНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕГИЈЕ И КОНКРЕТНЕ МЕРЕ ЗА ЊЕНО СПРОВОЂЕЊЕ

Спровођењем *Националне стратегије интелектуалне својине за период од 2017. до 2021. године* требало би да буду постигнути следећи главни циљеви:

- **ГЛАВНИ ЦИЉ 1:** Хармонизација националног са европским законодавством у области интелектуалне својине;
- **ГЛАВНИ ЦИЉ 2:** Унапређење спровођења права интелектуалне својине;
- **ГЛАВНИ ЦИЉ 3:** Унапређење примене интелектуалне својине у привреди кроз образовање и подизање капацитета за трансфер знања.

Остварењем горе наведених циљева биће учињен значајан допринос у стварању друштвеног и економског окружења које ће погодовати креативном раду и стварању различитих дела из области књижевности, науке, музике, проналазаштва, итд. То ће омогућити стварање погодније климе за бржи економски раст наше земље. Реализација главних циљева детаљно је утврђена на нивоу конкретних циљева, који се остварују путем конкретних мера.

<p>ГЛАВНИ ЦИЉ 1: Хармонизација националног са европским законодавством у области интелектуалне својине</p>

Напредак Србије у правцу европских интеграција довео је до вишег степена хармонизације националног законодавства у области интелектуалне својине са правним тековинама ЕУ. Међутим, у „Извештају о напретку Србије” који је Европска комисија објавила у децембру 2015. године, констатује се да: „У наредном периоду Србија нарочито треба да:

- додатно усклади свој Закон о ауторском и сродним правима, Закон о заштити топографија полупроводничких производа, Закон о патентима и Закон о жиговима са правним тековинама ЕУ, укључујући ту и Директиву о спровођењу права интелектуалне својине;

- додатно ојача формалну координацију различитих заинтересованих страна за спровођење.

Без постављања правног оквира који је усклађен са европским прописима у овој области, ни спровођење права, као главни циљ ове Стратегије, неће моћи да буде остварен у пуном обиму.

Мере за постизање главног циља - Наставак усклађивања националног законодавства у области интелектуалне својине са правним тековинама ЕУ и приступање међународним уговорима о правима интелектуалне својине који се помињу у Анексу А; јачање формалне координације различитих заинтересованих страна у циљу ефикаснијег спровођења права интелектуалне својине у ЕУ.

ГЛАВНИ ЦИЉ 2: Унапређење спровођења права интелектуалне својине

Унапређење заштите, односно, спровођења права интелектуалне својине представља најважнији циљ ове стратегије. Борба против кривотворења и пиратерије је један од начина за оздрављење наше економије, а свест о потреби одлучније заштите интелектуалне својине још увек није заживела. Спровођење права интелектуалне својине такође је и део наших преговора са Европском унијом у оквиру поглавља 7-интелектуална својина.

Конкретни циљ – Заштита интелектуалне својине као један од индикатора успешности Владе Републике Србије

Заштита интелектуалне својине треба да буде један од индикатора успешности Владе Републике Србије. Заштита интелектуалне својине треба да буде предмет сталне пажње свих политичких структура и део агенде сваке Владе Републике Србије.

Мере за постизање конкретног циља

- Резултати остварени у спровођењу права интелектуалне својине треба да постану један од индикатора успеха за руководиоце свих релевантних институција које се баве заштитом права интелектуалне својине.
- Повреда права интелектуалне својине треба да буде обухваћен свим будућим проценама претњи од организованог криминала и националним стратегијама борбе против организованог криминала.

Конкретан циљ – Унапређење координације рада органа надлежних за спровођење права интелектуалне својине

Влада Републике Србије је 30. октобра 2014. године донела Одлуку о образовању “Координационог тела за ефикасну заштиту права интелектуалне својине у Републици Србији” (05 број 02-13363/2014). Задатак Координационог тела је да на пољу заштите права интелектуалне својине у Републици Србији прати и усмерава поједине послове из надлежности органа државне управе надлежних за спровођење права интелектуалне својине, са циљем обезбеђивања ефикасне заштите права интелектуалне својине. У том смислу су и образоване радне групе: за израду Националне стратегије за развој интелектуалне својине; за размену података у области спровођења права интелектуалне својине; као и за подизање свести о кривотворењу и пиратерији.

Прописи Републике Србије предвиђају управно-правну, грађанско-правну и кривично-правну заштиту права интелектуалне својине. Унапређење система координације свих органа је од огромног значаја за ефикасно спровођење права интелектуалне својине, као и за подизање свести о последицама пиратерије и кривотворења. С тим у вези, у оквиру образованих радних група, посебно за размену података у области спровођења права интелектуалне својине и за подизање свести о

кривотворењу и пиратерији, треба успоставити ефикаснији систем размене информација и планирања заједничких активности.

Мере за постизање конкретног циља

а) Координационо тело

- Координационо тело се састаје најмање једном у шест месеци;
- Радне групе које раде у оквиру Координационог тела достављају том телу извештаје о постигнутом напретку у свом раду.

б) Годишња конференција

- Координационо тело треба да организује годишње конференције на тему спровођења права интелектуалне својине и подизања свести о пиратерији и кривотворењу. Годишње конференције на којима ће учествовати представници свих институција за спровођење права интелектуалне својине, судије и носиоци права интелектуалне својине представљају прилику да се на једном месту окупе сви актери у овом процесу и да се информишу о најновијим догађајима, размене најбољу праксу и успоставе међусобне контакте.

в) Акциона група

Координационо тело треба да образује Акциону групу која ће се бавити идентификацијом трендова у вези са повредом права интелектуалне својине (повреда путем интернета, уочених проблема у вези са непосредним откривањем повреде права итд.) и других чињеница које могу бити од помоћи органима за спровођење права, а све на основу позитивно-правних прописа Републике Србије. Акциона група треба редовно да се састаје ради размене релевантних података, усаглашавања листе приоритетних циљева и израде стратегија, а све у циљу превенције и ефикасне заштите права интелектуалне својине.

г) Међународна сарадња

- Важно је да институције задужене за спровођење права интелектуалне својине успоставе оперативну сарадњу са међународним институцијама које се баве спровођењем права интелектуалне својине. У Саопштењу ЕУ бр. 467 (2009) наводи се да „због међународног карактера повреда права интелектуалне својине, унапређење унутрашње прекограничне сарадње представља не само законску обавезу, већ и очигледну потребу. У том циљу, ефикасна мрежа контакт тачака широм ЕУ од суштинског је значаја за подстицање брзе размене података о сумњивим производима, местима производње, путевима дистрибуције и кључним местима продаје. То ће допринети усаглашавању националних политика и пружању узјамне помоћи.”

- Иако међународна сарадња може да буде билатералног карактера, она такође мора да подразумева односе са организационим јединицама за спровођење права интелектуалне својине у склопу међународних организација као што су Интерпол, Европол, Светска царинска организација и Опсерваторија EUIPO.

Конкретан циљ – Стварање посебних организационих јединица за спровођење права интелектуалне својине

Управа царина, Тржишна инспекција и Пореска управа Републике Србије већ су успоставиле посебне организационе јединице за спровођење права интелектуалне својине. Што се тиче Генералног директората полиције, у његовом саставу постоји посебно Одељење за борбу против високотехнолошког криминала, односно Одсек за

сузбијање криминала у области интелектуалне својине. Међутим, кад је реч о материјалним повредама права интелектуалне својине, иако Генерални директорат полиције има Одсек за сузбијање привредног криминала у области превара у привредном пословању и интелектуалне својине, тај Одсек се претежно бави истраживањем криминала који није повезан са интелектуалном својином.

Уколико овим институцијама не буду додељени довољни ресурси, ефекти борбе против криминала у области интелектуалне својине биће минимални. Постојањем посебних организационих јединица и/или службеника за заштиту права интелектуалне својине обезбеђује се њихова усредсређеност на спровођење права интелектуалне својине и избегава се преусмеравање њихове пажње или њихово прераспоређивање на друге задатке.

Конкретни циљ - Унапређење капацитета институција за спровођење права интелектуалне својине

У току пројекта под називом „Спровођење права интелектуалне својине”, који је финансирала Европска унија, остварен је напредак у унапређењу, пре свега административних капацитета за спровођење права интелектуалне својине дотичних институција кроз спроведене анализе, истраживања, семинаре, радионице, практично спровођење права интелектуалне својине на терену, састављање смерница и израду компјутерске базе података за Тржишну инспекцију. Имајући у виду кривично-правну заштиту, потребно је у оквиру правосудних институција које се баве кривичним гоњењем и кажњавањем учиниоца наведених кривичних дела, повећати број запослених и спроводити континуирану обуку јавних тужилаца и судија ради ефикаснијег спровођења истраге и доношења квалитетних судских одлука. Од виталног је значаја да овако изграђени темељи сада буду надограђени да би Србија постала позната по примени најбоље праксе у области спровођења права интелектуалне својине. У свему томе, од велике помоћи могу бити студије, публикације, базе података и сл. које се налазе на сајту Опсерваторије, Европског завода за интелектуалну својину (EUIPO).

Мере за постизање конкретног циља

а) Размена података о повредама права интелектуалне својине

- Размена релевантних података између институција надлежних за спровођење права интелектуалне својине треба да се врши на систематичан и структурисан начин како би се избегло дуплирање послова и обезбедило на закону засновано ефикасно спровођење права интелектуалне својине. Под подацима о повредама права интелектуалне својине поразумевају се подаци о регистрованим правима интелектуалне својине садржани у базама података Завода за интелектуалну својину, подаци о изгледу кривотворене или пиратске робе, каналима њене дистрибуције и сл. садржани у базама „INES”, односно “INES+”, које користе Тржишна инспекција и Управа царина. Умрежавање ових независних база или стварањем јединствене базе података (апликације), коју би користили сви органи надлежни за спровођење права, доприноси се обезбеђивању ефикаснијег система заштите права интелектуалне својине. Тиме би се постојећи протоколи о сарадњи између ових органа, као и активности Радне групе за размену података у области спровођења учинили делотворнијим. Постојање ових апликација је пракса која постоји и ЕУ (The Enforcement Database (EDB, доступна на сајту Опсерваторије <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/enforcement-database>). Приступ овој бази тренутно имају полиција и царина 28 држава ЕУ, који путем ове базе могу добити

напред наведене информације и лакше препознати кривотворене и пиратизоване производе и предузети акције.

- Под подацима о повредама права интелектуалне својине подразумевају се и статистички подаци надлежних органа у вези са спровођењем права. То су на пример: број учињених кривичних дела из области интелектуалне својине, број контролисаних пореских обвезника и привредних субјеката, као и подаци у вези са врстом и количином робе која је одузета на територији Републике Србије. Размена релевантних података може да се врши на редовним састанцима Координационог тела непосредним састанцима или кроз размену образаца надлежних институција који садрже ове податке. Континуирано прикупљање ових података је неопходан услов за анализу напретка Републике Србије у спровођењу права интелектуалне својине у евроинтеграцијама.

- Прикупљање и обрада релевантних података врши се у складу са законима којима се уређује заштита података, посебно имајући у виду закон којим се уређује заштита података о личности.

- Да би наведени подаци били што ефикасније прикупљени и што квалитетније статистички обрађени, потребно је запослити стручњаке који ће на основу њих направити анализе стања поштовања, односно, повреда права интелектуалне својине. Под тим се пре свега мисли на квалитативну и квантитативну анализу кривотворења и пиратерије, њихов утицај на БДП и сл. као и анализе актуелних трендова у вези са повредом права итд. Институције за спровођење права интелектуалне својине подстичу се да се међусобном разменом информација и пружањем, на закону засноване, међусобне помоћи, заједничким капацитетима боре против повреде права, посебно када је у питању повреда која има карактер организованог криминала.

б) Одузимање имовине проистекле из кривичних дела

- У извештају из 2009. године, Организација за економску сарадњу и развој (ОЕЦД), под насловом *Економске последице кривотворења и пиратерије*, изнела је закључак да је вредност међународне трговине кривотвореним и пиратским производима 2007. године износила и до 250 милијарди америчких долара, што је износ који је већи од бруто домаћег производа приближно 150 земаља света. На међународном нивоу је утврђено да одузимање имовине проистекле из кривичних дела може да има много већи казнени ефекат од новчаних или затворских казни. То умањује профитабилност криминала и спречава поновно инвестирање прихода од криминала у нове криминалне радње. Осим тога, одузета имовина стечена криминалом може да се искористи да се друштву надокнади штета претрпљена због криминала. Стога, институције за спровођење права интелектуалне својине морају да почну да се усредсређују на имовину криминалаца која је стечена кривичним делима у области интелектуалне својине.

в) Спровођење права интелектуалне својине на интернету

Неопходно је унапредити заштиту права интелектуалне својине на интернету уз истовремено очување вредности као што су слобода говора, слобода приступа знању и култури, итд. Заштита интелектуалне својине на интернету одвијаће се строго у складу са прописима Републике Србије – Уставом, законима и међународним уговорима из ове области које је наша земља потписала и ратификовала.

С тим у вези, неопходно је:

- успоставити организовану сарадња институција надлежних за спровођење права интелектуалне својине и носилаца права са једне стране, са администраторима интернет сајтова (преносиоцима огласних порука) с друге стране, све са циљем да се прибаве информације о лицима која крше права интелектуалне својине на интернету. Таква сарадња одвијаће се у складу са позитивним правом Републике Србије. Примера ради, Закон о електронској трговини у члану 20. предвиђа дужност обавештавања надлежног органа ако основано сумња да се коришћењем његове услуге предузимају недопуштене активности. Закон о оглашавању каже да је забрањено оглашавање којим се препоручује производ (промет) робе и пружање услуге који су забрањени законом. Такође, овим законом предвиђена је и одговорност преносиоца огласне поруке.

- створити услове за извршење правноснажне судске одлуке када је реч о повреди права интелектуалне својине на интернету, уклањањем спорне огласне поруке, прекидом оглашавања, исправком огласне поруке, забраном оглашавања, онемогућавањем приступа информацијама и сл, као и блокирањем спорних веб сајтова.

- успоставити механизме сарадње између преносиоца огласне поруке, оператора, пружаоца услуга електронске комуникације, носиоца права и корисника интернета у циљу превенције повреде права интелектуалне својине на интернету.

г) Обука

- Све институције за спровођење права интелектуалне својине треба да организују континуирану обуку за своје запослене како би их оспособиле да на професионалан и ефикасан начин реагују на повреде права интелектуалне својине и

- Кроз израду приручника за вођење истрага и кривично гоњење у циљу спровођења права интелектуалне својине моћи ће да се уведу стандардне оперативне процедуре за институције за спровођење права интелектуалне својине. Непосредни резултат тога биће бољи квалитет истрага, кривичног гоњења и судских поступака.

д) Статистички подаци

- Транспарентни и поуздани статистички подаци у вези са спровођењем права интелектуалне својине имају суштински значај не само као инструмент који руководству одређене институције омогућава да покаже напредак остварен у овој области, већ и као инструмент који обезбеђује релевантне податке у вези са променљивим трендовима и доприноси да се уоче проблеми у систему спровођења права интелектуалне својине. Уз изузетак Управе царина и Тржишне инспекције, неопходно је да институције за спровођење права интелектуалне својине направе поуздане и транспарентне моделе статистичког извештавања. Ови модели статистичког извештавања треба да буду компатибилни са базама података које тренутно прави Опсерваторија EUIPO-а за повреде права интелектуалне својине.

- Србија треба да настоји да преузме методологију коју су усвојили EUIPO и Европски завод за патенте (ЕЗП) како би израчунала допринос интелектуалне својине привредним резултатима и запошљавању у Србији. Поред тога, било би веома корисно пратити методологију коју тренутно прави EUIPO како би се израчунао ниво кривотворења и пиратерије у Србији. Ови статистички подаци имају кључни значај за разумевање размера проблема и расподелу ресурса у складу с тим.

ђ) Подизање свести јавности о значају интелектуалне својине

- Подизање свести јавности је у најмању руку подједнако важно као и спровођење права интелектуалне својине. Смањењем тражње за кривотвореном и пиратском робом аутоматски ће се смањити и доступност такве робе. Сходно томе, од виталног је значаја да Србија направи делотворне кампање подизања свести јавности које ће бити намењене различитим сегментима друштва. У свему томе, активности радне групе за подизање свести о кривотворењу и пиратерији, треба да буду од посебног значаја.

<p>• ГЛАВНИ ЦИЉ 3: Унапређење примене интелектуалне својине у привреди кроз образовање и подизање капацитета за трансфер знања</p>

У савременој економији заснованој на знању и Лисабонској стратегији, образовање, научна и технолошка истраживања и иновације су кључни фактори конкурентности и одрживог развоја. Стратегија научног и технолошког развоја за период 2016-2020. године, Стратегија за подршку развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности за период 2015-2020. године, Стратегија развоја образовања у Србији до 2020. године имају за циљ повезивање науке и привреде ради примене резултата истраживања насталих на универзитетима, институтима и другим научно истраживачким установама кроз експлоатацију различитих облика интелектуалне својине од стране привредних субјеката. Пројекти Европске уније, кроз оквирни програм финансирања Хоризонт 2020 за истраживање, фокусирају се на тржишној примени резултата истраживачких организација кроз конзорцијуме у којима је укључен бар један привредни субјекат. Питање управљања правима интелектуалне својине се захтева још од раних фаза припрема предлога пројекта међу чланицама конзорцијума.

Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата из 2016. године, значајно је увећано вредновање резултата исказаних кроз патенте у области техничко-технолошких и биотехничких наука.

Мере за постизање главног циља:

- подићи ниво изучавања система интелектуалне својине на универзитетима даљим увођењем наставе о интелектуалној својини као акредитованих програма, самосталних или у оквиру других наставних програма прилагођених образовним профилима, као и кроз курсеве континуираног образовања;

- подићи ниво познавања система заштите и управљања интелектуалном својином истраживача на универзитетима и другим истраживачким установама кроз различите курсеве које организује Завод кроз ЕИЦ или у сарадњи са WIPO, ЕРО, Центрима за трансфер технологије;

- усвојити и имплементирати Националне препоруке за универзитете и институте у Србији управљање интелектуалном својином у активностима трансфера знања израђених у оквиру Стручног тима за реформу високог образовања; http://erasmusplus.rs/wp-content/uploads/2016/06/Nacionalne-preporuke_web.pdf

- континуирано подизати ниво знања привредних субјеката о заштити и искоришћавању права интелектуалне својине нпр. кроз активности Центра за едукацију и информисање у области едукације, а у сарадњи са организацијама за

подршку привреди (привредним коморама, удружењима привредника, развојним агенцијама, итд.), кроз пружање услуга привредним субјектима као што су Дијагностика интелектуалне својине или уз помоћ других алата развијених у оквиру ЕУ пројеката на којима је Завод учествовао (Iporta, VIP4SME);

- омогућити значајнију подршку кроз различите програме финансирања иновација (МПН, Министарство привреде, Фонд за иновациону делатност) и подршку за заштиту права интелектуалне својине у иностранству ради стварања предуслова за успешну комерцијализацију на другим, већим тржиштима.

IV ПОГЛАВЉЕ: ПРОЦЕНА ЕФЕКТА И ТРОШКОВА У ВЕЗИ СА СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕГИЈЕ

ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЉИ НАПРЕТКА

Спровођењем *Националне стратегије интелектуалне својине за период од 2017. до 2021. године* биће постигнути следећи резултати:

- усклађивање националног законодавства у области права интелектуалне својине са правним тековинама Европске уније;
- унапређење координације спровођења права интелектуалне својине;
- стварање посебних организационих јединица за спровођење права интелектуалне својине;
- унапређење капацитета институција за спровођење права интелектуалне својине;
- јачање имиџа земље као државе која пружа ефикасну заштиту права интелектуалне својине, што ће допринети привлачењу страних улагања у производе и напредне технологије; и
- повећање нивоа свести јавности о значају интелектуалне својине за друштво, што ће довести до смањења тражње за кривотвореном и пиратском робом, као и до смањења броја случајева нелојалне конкуренције и злонамерно поднетих захтева за заштиту права интелектуалне својине.
- унапређење примене интелектуалне својине у привреди.

ГЛАВНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕГИЈЕ

Главни индикатори за праћење спровођења *Националне стратегије интелектуалне својине за период од 2017. до 2021. године* су:

1. Хармонизација националног законодавства у области интелектуалне својине са европским законодавством

- Позитивана оцена за Поглавље 7 у Годишњем извештају Европске комисије о напретку Србије;
- Спроведене препоруке из Извештаја о активности бр. 2.11;
- Усвојене измене и допуне Закона о ауторском и сродним правима, Закона о жиговима, Закона о патентима, Закона о топографијама полупроводничких

производа, Закона о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине;

- Приступање мултилатералним конвенцијама о правима интелектуалне, индустријске и комерцијалне својине, које су наведене у Прилогу А.

2. Унапређење спровођења права интелектуалне својине

а) Заштита интелектуалне својине као једног од индикатора успешности Владе Републике Србије

- Увођење остварених резултата у спровођењу права интелектуалне својине као једног од индикатора учинка за више руководиоце институција за спровођење права интелектуалне својине;

- Обухватање криминала у области интелектуалне својине свим будућим проценама претњи од организованог криминала;

- Обухватање криминала у области интелектуалне својине свим будућим националним стратегијама борбе против организованог криминала.

б) Унапређење система координације спровођења права интелектуалне својине

- Број одржаних састанака Координационог тела;

- Број одржаних састанака радних група;

- Извештаји радних група о постигнутом напретку у њиховом раду; и

- Годишњи извештаји Координационог тела.

в) Годишња конференција

- Број одржаних годишњих конференција на тему интелектуалне својине;

г) Акциона група

- Број одржаних састанака Акционе групе;

д) Међународна сарадња

- Чланство у међународним организацијама;

- Број састанака којима су присуствовали представници релевантних институција надлежних за спровођење права интелектуалне својине из Србије; и

ђ) Стварање посебних организационих јединица за спровођење права интелектуалне својине

- Број формираних посебних организационих јединица за спровођење права интелектуалне својине; и

- Број запослених у свакој од ових посебних јединица.

е) Подаци о повредама права интелектуалне својине

- Направљена безбедна база података;

- Број аналитичара података и

- Примери евентуалних мера.

ж) Одузимање имовине проистекле из кривичног дела

- Вредност одузете имовине проистекле из кривичних дела у области интелектуалне својине.

з) Спровођење права интелектуалне својине на интернету

- Број уклоњених интернет сајтова применом система упозоравања;
- Број одузетих назива домена;
- Број уклоњених интернет сајтова и
- Број уклоњених услуга оглашавања.

и) обука

- Број семинара и конференција на тему интелектуалне својине организованих за представнике релевантних институција;

- Број учесника семинара и конференција на тему интелектуалне својине организованих за представнике релевантних институција;

- Број иностраних семинара и конференција на тему интелектуалне својине којима су присуствовали представници релевантних институција из Србије.

ј) статистички подаци

- Број контрола у циљу спровођења права интелектуалне својине (спроведених по службеној дужности и по пријави) и постигнути резултати;

- Број примљених захтева за заштиту права интелектуалне својине;
- Број усвојених захтева за заштиту права интелектуалне својине;
- Количина робе која је предмет повреде права интелектуалне својине коју су одузеле релевантне институције;
- Број кривичних поступака;
- Број успешно окончаних кривичних поступака;
- Број парничних поступака;
- Број успешно окончаних парничних поступака;
- Вредност коју интелектуална својина доноси привреди Србије; и
- Вредност кривотворења и пиратерије у Србији.

к) Подизање свести јавности

- Број спроведених кампања подизања свести јавности.

ТРОШКОВИ

Финансијска средства за спровођења *Националне стратегије интелектуалне својине за период од 2017. до 2021. године* утврђена су Акционим планом и обухватају:

- средства из државног буџета у оквирима расхода који су одобрени укљученим институцијама;
- техничку помоћ обезбеђену од донатора; и
- спонзорства и средства обезбеђена из других законом дозвољених извора.

V ПОГЛАВЉЕ: ПОСТУПАК ИЗВЕШТАВАЊА И ПРАЋЕЊА

Координационо тело за ефикасну заштиту права интелектуалне својине у Републици Србији биће задужено за спровођење и успешност Националне стратегије интелектуалне својине за период од 2017. до 2021. године.

У току периода спровођења Стратегије, Завод за интелектуалну својину имаће обавезу да саставља Годишњи извештај о спровођењу и успешности *Националне стратегије интелектуалне својине за период од 2017. до 2021. године*. Међутим, надлежне институције, које су наведене у Акционом плану, имају обавезу да дају свој допринос Годишњем извештају тако што ће своје Извештаје о постигнутом напретку доставити Заводу за интелектуалну својину у другом месецу сваке календарске године. Завод за интелектуалну својине ће те Извештаје консолидовати у Годишњи извештај, који ће потом поднети *Координационом телу за ефикасну заштиту права интелектуалне својине у Републици Србији* у трећем месецу сваке календарске године.

Оцена спровођења и успешности *Националне стратегије интелектуалне својине за период од 2017. до 2021. године* вршиће се на основу индикатора из IV поглавља и Акционог плана.

АНЕКС А: МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ И НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАВСТВО

НАЦИОНАЛНИ ПРОПИСИ ИЗ ОБЛАСТИ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

Основни прописи Републике Србије из области интелектуалне својине су:

1. Закон о ауторском и сродним правима, донет 16. 12. 2009. године, последњи пут измењен 18. марта 2016. године („Службени гласник РС”, бр. 104/09, 99/11, 119/12 и 29/16 – УС);
2. Закон о патентима, донет 27. 12. 2011. године („Службени гласник РС”, бр. 99/11),
3. Закон о жиговима, донет 16.12.2009. године, последњи пут измењен и допуњен 30.1.2013. године („Службени гласник РС”, бр. 104/2009 и бр. 10/2013),
4. Закон о правној заштити индустријског дизајна, донет 16.12.2009. године, последњи пут измењен и допуњен 22.5.2015. године, („Службени гласник РС”, бр. 104/2009 године и 45/2015) и
5. Закон о заштити топографија полупроводничких производа, донет 25. 6. 2013. године („Службени гласник РС”, бр. 55/13).

Поред набројаних закона, у Републици Србији примењују се и закони који уређују спровођење (заштиту) права интелектуалне својине, и то:

1. Закон о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине („Службени гласник РС”, бр. 46/2006 и 104/2009 - др. закони);
2. Кривични законик („Службени гласник РС”, бр. 85/2005, 88/2005 - испр., 107/2005 - испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013 и 108/2014);
3. Царински закон („Службени гласник РС”, бр. 18/2010, 111/2012 и 29/2015) и Уредба о условима и начину за примену мера за заштиту права интелектуалне својине на граници („Службени гласник РС”, бр. 86/2010 и 28/2012); и
4. Закон о оптичким дисковима („Службени гласник РС”, бр. 52/2011).

МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ ИЗ ОБЛАСТИ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

ОБЛАСТ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ УОПШТЕНО¹:

1. **Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица** - Закон о потврђивању споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС- међународни уговори”, бр. 83/2008 од 10.09.2008.).

Споразум је потписан 29. априла 2008. године у Луксембургу, **ратификован је од стране надлежног органа РС 10. септембра 2008. године**, а ступио је на снагу 1. септембра 2013. године на основу Обавештења о датуму ступања на снагу Споразума о

¹ Србија је у процесу преговарања за чланство у СТО (WTO).

стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране, које је објављено у „Службеном гласнику РС- међународни уговори”, бр. 11/2013 од 24. септембра 2013. године.

Уговорне стране овог споразума су Уговорне стране Уговора о оснивање Европске заједнице и Уговора о оснивању Европске заједнице за атомску енергију и Уговора о Европској унији, односно 27 држава чланица и Европска заједница и Европска заједница за атомску енергију, које иступају јединствено, као једна уговорана страна и Република Србија са друге стране. Из овог разлога овај споразум представља специфичан двострани (билатерални) споразум.

2. Париска конвенција за заштиту индустријске својине од 20. марта 1883. године, ревидирана у Брислу 14. децембра 1900. године, у Вашингтону 2. јуна 1911. године, у Хагу 6. новембра 1925. године, у Лондону 2. јуна 1934. године, у Лисабону 31. октобра 1958. године и у Стокхолму 14. јула 1967. године - Уредба о ратификацији Париске конвенције за заштиту индустријске својине („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори и други споразуми”, бр. 5/74 и „Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, бр. 7/86 – др. уредба).

Конвенција је потписана 20. марта 1883. године у Паризу, ревидирана је у Брислу 14. децембра 1900. године, у Вашингтону 2. јуна 1911. године, у Хагу 6. новембра 1925. године, у Лондону 2. јуна 1934. године, у Лисабону 31. октобра 1958. године и у Стокхолму 14. јула 1967. године, **ратификована је од стране надлежног органа СФРЈ 25. јануара 1973. године**, а у погледу ступања на снагу видети чл. 20 до 25 ове конвенције. Ова Конвенција међана је амандманима који су прихваћени 1979. и 1980. године, који су ратификовани од стране надлежног органа СФРЈ 20. септембра 1984. године и објављени су у „Службеном листу СФРЈ - Међународни уговор”, бр. 7/86).

3. Конвенција о оснивању Светске организације за интелектуалну својину, потписана 14. јула 1967. године у Штокхолму - Уредба о ратификацији конвенције о оснивању Светске организације за интелектуалну својину („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори и други споразуми”, бр. 31/72 и „Сл. лист СФРЈ - Међународни уговори“, бр. 4/86 - др. уредба)

Конвенција је потписана 14. јула 1967. године у Штокхолму, **ратификована је од стране надлежног органа СФРЈ 16. јула 1971. године**, а ступа на снагу за сваку државу која јој накнадно приступа три месеца после депоновања инструмената о ратификацији односно приступању. Ова конвенција међана је Амандманима који су прихваћени 1979. и 1980. године и ратификовани од стране надлежног органа СФРЈ 20. септембра 1984. године и објављени су у „Службеном листу СФРЈ - Међународни уговори“, бр. 4/86).

ОБЛАСТ ПАТЕНАТА:

1. Будимпештански споразум о међународном признању депозита микроорганизама ради поступка патентирања, који је закључен 28. априла 1977. и допуњен 26. септембра 1980. године, - Закон о потврђивању Будимпештанског споразума о међународном признању депозита микроорганизама ради поступка патентирања („Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, бр. 3/93).

Споразум је закључен 28. априла 1977. године и допуњен је 26. септембра 1980. године, **ратификован је од стране надлежног органа СРЈ 14. јуна 1993. године**, а

ступа на снагу за сваку државу чланицу која му накнадно приступа, три месеца након датума депоновања инструмената о ратификацији или приступању.

2. Уговор о сарадњи у области патената, закључен 19. јуна 1970. у Вашингтону, допуњен 2. октобра 1979. и измењен 3. фебруара 1984. године, са Правилником за спровођење Уговора о сарадњи у области патената - Закон о потврђивању Уговора о сарадњи у области патената, са правилником за спровођење Уговора о сарадњи у области патената („Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, бр. 3/96 и „Службени лист СЦГ”, бр. 32/2004 - др. закон)

Уговор закључен 19. јуна 1970. године у Вашингтону, допуњен је 2. октобра 1979. и измењен 3. фебруара 1984. године, са Правилником за спровођење Уговора о сарадњи у области патената, **потврђен је од стране надлежног органа СРЈ 29. августа 1996. године**, ступа на снагу уз одређене резерве за сваку државу која јој накнадно приступа по протеклу три месеца од датума када је та држава депоновала свој ратификациони инструмент или инструмент о приступању.

3. Споразум између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Европске патентне организације о сарадњи у области патената (Споразум о сарадњи и проширењу), са Анексом, који је сачињен 26. новембра 2001. године у Минхену²- Закон о ратификацији Споразума између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Европске патентне организације о сарадњи у области патената (Споразум о сарадњи и проширењу), са Анексом „Службени лист СЦГ- Међународни уговори”, бр. 14/2004)

4. Конвенција о признавању европских патената (Конвенција о европском патенту) од 5. октобра 1973. године, са изменама члана 63. Конвенције о европском патенту од 17. децембра 1991. године и изменама од 29. новембра 2000. године – Закон о потврђивању Конвенције о признавању европских патената (Конвенција о европском патенту) од 5. октобра 1973. године, са изменама члана 63. Конвенције о европском патенту од 17. децембра 1991. године и изменама од 29. новембра 2000. године.

Дана **9. јуна 2010. године**, од стране надлежног органа РС проглашен је закон о потврђивању ове Конвенције.

5. Стразбуршки споразум о међународној класификацији патената од 24. марта 1971. године, са изменама од 28. септембра 1979. године- Закон о потврђивању Стразбуршког споразума о међународној класификацији патената од 24. марта 1971. године, са изменама од 28. септембра 1979. Године („Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 42/2009).

Споразум је сачињен 24. марта 1971. године, измењен 28. септембра 1979. године, **потврђен од стране надлежног органа РС 2. јуна 2009. године**, а ступа на снагу годину дана након дана на који је Генерални директор Светске организације за интелектуалну својину обавестио о ратификацији или приступању, уколико у инструменту ратификације или приступања није био наведен неки каснији датум, у ком случају ступа на снагу у погледу те земље на тако наведени датум.

6. Уговор о патентном праву усвојен 1. јуна 2000. године у Женеви –Закон о потврђивању Уговора о патентном праву („Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 19/2010)

² Имајући у виду да је ратификована Конвенција о признавању европских патената, питање је да ли се овај Споразум још примењује

Овај уговор усвојен је 1. јуна 2000. године у Женеви, **ратификован је од стране надлежног органа РС 26. марта 2010. године**, а ступа на снагу за сваку другу државу, након истека три месеца од датума на који је држава положила код генералног директора инструмент ратификације или приступања, или од било којег каснијег датума који је наведен у том инструменту, али не касније од истека шест месеци од датума таквог депоновања.

ОБЛАСТ ЖИГОВА

1. Мадридски аранжман о међународном регистровању жигова од 14. априла 1891. године, ревидиран у Брислу 14. децембра 1900. године, у Вашингтону 2. јуна 1911. године, у Хагу 6. новембра 1925. године, у Лондону 2. јуна 1934. године, у Ници 15. јуна 1957. године и у Стокхолму 14. јула 1967. године - Уредба о ратификацији Мадридског аранжман о међународном регистровању жигова од 14. Априла 1891. године, ревидиран у Брислу 14. децембра 1900. године, у Вашингтону 2. јуна 1911. године, у Хагу 6. новембра 1925. године, у Лондону 2. јуна 1934. године, у Ници 15. јуна 1957. године и у Стокхолму 14. јула 1967. године („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори и други споразуми”, бр. 2/74) ³

Мадридски аранжман је усвојен 14. априла 1891. године, **ратификован је од стране надлежног органа СФРЈ 26. децембра 1972. године**, а ступа на снагу за сваку државу која му накнадно приступа по депоновању инструмената ратификације или приступа код Генералног директора.

2. Протокол који се односи на Мадридски аранжман о међународном регистровању жигова (у даљем тексту "Протокол") усвојен 27. јуна 1989. године у Мадриду - Закон о потврђивању Протокола који се односи на Мадридски аранжман о међународном регистровању жигова („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, бр. 2/1997 од 27.06.1997. године)

Протокол је усвојен 27. јуна 1989. године у Мадриду, **ратификован је од стране надлежног органа СРЈ 26. јуна 1997. године**, а ступа на снагу за сваку државу која му накнадно приступа три месеца после датума када се о ратификацији, прихватању или приступању обавести Генерални директор.

3. Најробијски уговор о заштити олимпијског симбола, са Анексом, усвојен 26. септембра 1981. године у Најробију –Закон о потврђивању Најробијског уговора о заштити олимпијског симбола, са анексом („Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, бр. 1/99)

Уговор је усвојен 26. септембра 1981. године у Најробију, **ратификован је од стране надлежног органа СРЈ 24. децембра 1999. године**, а за сваку државу која накнадно депонује инструмент ратификације, прихватања, одобравања или приступања, ступа на снагу после месец дана од датума депоновања тог инструмента.

³ Приступањем Алжира Мадридском протоколу, 31.10.2015.године. више не постоји могућност да се националне пријаве испитују по хитном поступку када је поднет захтев за међународно регистровање (у случају назначења Алжира), односно закључак којим се налазе плаћање двоструке таксе у динарима и швајцарским францима за заштиту жига, више неће бити у примени. Напред наведено се односи на захтеве за међународно регистровање који ће бити поднети после 31.10.2015. године. Пријаве се испитују само по Протоколу.

4. **Уговор о жиговом праву** (у даљем тексту: "Уговор") усвојен 27. октобра 1994. године у Женеви-Закон о потврђивању Уговора о жиговом праву („Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, бр. 4/98).

Уговор је усвојен 27. октобра 1994. године у Женеви, **потврђен је од стране надлежног орган СРЈ 3. марта 1998. године**, а ступа на снагу за сваку државу која му накнадно приступа три месеца након датума депоновања инструмената ратификације или приступања те државе.

5. **Споразум о установљењу Међународне класификације фигуративних елемената жигова сачињен у Бечу, 12. јуна 1973. године, са изменама од 1. октобра 1985. године** - Закон о потврђивању Споразума о установљењу Међународне класификације фигуративних елемената жигова сачињен у Бечу сачињеног у Бечу, 12. јуна 1973. године, са изменама од 1. октобра 1985. године („Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, бр. 4/98).

Споразум је сачињен 12. јуна 1973. године у Бечу а измењен 1. октобра 1985. године, **потврђен је од стране надлежног органа РС 2. јуна 2009. године**, а ступа на снагу три месеца након датума када је Генерални директор Светске организације за интелектуалну својину обавестио о њеној ратификацији или приступању.

6. **Ничански споразум о међународној класификацији роба и услуга ради регистравања жигова од 15. јуна 1957. године, ревидиран у Стокхолму 14. јула 1967. године и Женеви 13. маја 1977. године и измењен 28. септембра 1979. године**⁴- Закон о потврђивању Ничанског споразума о међународној класификацији роба и услуга ради регистравања жигова од 15. јуна 1957. године, ревидиран у Стокхолму 14. јула 1967. године и Женеви 13. маја 1977. године и измењен 28. септембра 1979. Године („Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 19/2010).

Ничански споразум од 15. јуна 1957. године, ревидиран је у Стокхолму 14. јула 1967. године и Женеви 13. маја 1977. године и измењен 28. септембра 1979. године, **ратификован је од стране надлежног органа РС 26. марта 2010. године**, и ступа на снагу у односу на Републику Србију 17. децембра 2010. Године.

7. **Сингапурски уговор о жиговом праву, Правилник за спровођење Сингапурског уговора о жиговом праву и Резолуција Дипломатске конференције којом се допуњују Сингапурски уговор о жиговом праву и Правилник за спровођење Сингапурског уговора о жиговом праву – Закон о потврђивању Сингапурског уговора о жиговом праву, Правилника за спровођење Сингапурског уговора о жиговом праву и Резолуције Дипломатске конференције којом се допуњују Сингапурски уговор о жиговом праву и Правилника за спровођење Сингапурског уговора о жиговом праву** („Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 5/2010)

Уговор је **ратификован од стране надлежног органа РС 9. јуна 2010. године**, а ступа на снагу три месеца пошто десет држава или међувладиних организација према члану 26(1)(ии) депонује своје инструменте ратификације или приступања, односно 19. новембра 2010. године.

⁴ Ничански аранжман кој је потписан 15. јуна 1957. године, а ревидиран је у Стокхолму 14. јула 1967. године, ратификован је од стране надлежног органа СФРЈ 14. марта 1973. године, а ступа на снагу за сваку државу која му накнадно приступа три месеца после дана када је њену ратификацију или приступ саопштио генерални директор код кога се депонују инструменти ратификације.

ОБЛАСТ ДИЗАЈНА

1. **Хашки споразум о међународном пријављивању индустријских узорака и модела (Хашки документ), закључен 28. новембра 1960. године, у оригиналу на француском језику, и Допунски акт из Стокхолма, закључен 14. јула 1967. године-** Закон о потврђивању Хашког споразума о међународном пријављивању индустријских узорака и модела (Хашког документа), и Допунског акта из Стокхолма ("Сл. лист СРЈ - Међународни уговори", бр. 3/93).

Хашки споразум је закључен 28. новембра 1960. године у Хагу а Допунски акт закључен је 14. јула 1967. године, **ратификовани су од стране надлежног органа СРЈ 14. јуна 1993. године**, а за сваку државу која им накнадно приступа ступају на снагу три месеца након депоновања инструмента те државе о ратификацији или приступању.

2. **Локарнски аранжман о установљењу међународне класификације за индустријске узорке и моделе, потписан у Локарну, 8. октобра 1968. године –** Уредба о ратификацији Локарнског аранжмана о установљењу међународне класификације за индустријске узорке и моделе („Сл. лист СФРЈ - Међународни уговори и други споразуми”, бр. 51/74).

Аранжман је потписан у Локарну, 8. октобра 1968. године, **ратификован је од стране надлежног органа СФРЈ 4. априла 1973. године**, а ступа на снагу у односу на сваку земљу која му накнадно приступа три месеца после дана када њену ратификацију или приступ саопшти Генерални директор.

3. **Женевски акт Хашког споразума о међународној регистрацији индустријског дизајна усвојен на Дипломатској конференцији од 2. јула 1999. године-** Закон о потврђивању Женевског акта Хашког споразума о међународној регистрацији индустријског дизајна усвојеног на Дипломатској конференцији од 2. јула 1999. године, („Сл. гласник РС - Међународни уговори”, бр. 42/2009).

Споразум је усвојен 2. јула 1999. године на Дипломатској конференцији, **потврђен је од стране надлежног органа РС 2. јуна 2009. године**, а сваку државу или међувладину организацију која је депоновала инструмент о ратификацији или приступању три или више месеци пре датума ступања на снагу овог акта, овај акт обавезује од датума његовог ступања на снагу.

ОБЛАСТ ОЗНАКА ГЕОГРАФСКОГ ПОРЕКЛА

1. **Лисабонски аранжман о заштити ознака порекла и њиховом међународном регистровању, закључен 31. октобра 1958. године, измењен у Штокхолму 14. јула 1967. године и са амандманима од 28. септембра 1979. године-** Закон о потврђивању Лисабонског аранжмана о заштити ознака порекла и њиховом међународном регистровању („Сл. лист СРЈ - Међународни уговори”, бр. 6/98)

Лисабонски аранжман је закључен је 31. октобра 1958. године, измењен у Штокхолму 14. јула 1967. године и садржи амандмане од 28. септембра 1979. године **а ратификован је од стране надлежног органа СРЈ 4. децембра 1998 године, ступио је на снагу 1. јуна.1990. године**, а у односу на сваку другу земљу, овај акт ступа на снагу три месеца после дана када генерални директор саопшти њену ратификацију, или приступање, осим ако је у инструменту ратификације или приступања означен неки доцнији датум. У овом последњем случају, овај акт ступа на снагу, у односу на ту земљу на тачно означен дан.

2. Мадридски споразум о сузбијању лажних и преварних ознака порекла на производима, закључен 14. априла 1891. године, ревидиран у Вашингтону 2. јуна 1911. године, у Хагу 6. новембра 1925. године, у Лондону 2. јуна 1934. године и у Лисабону 31. октобра 1958. године, са Додатним актом из Штокхолма од 14. јула 1967. године- Закон о потврђивању Мадридског споразума о сузбијању лажних и преварних ознака порекла на производима („Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, бр. 1/99).

Споразум је закључен 14. априла 1891. године у Мадриду, ревидиран је у Вашингтону 2. јуна 1911. године, у Хагу 6. новембра 1925. године, у Лондону 2. јуна 1934. године, у Лисабону 31. октобра 1958. године са додатним актом из Штокхолма од 14. јуна 1967. године. **Ратификован је од стране надлежног органа СРЈ 24. децембра 1999. године,** а сукцесорска изјава депозитару (ВИПО) је дата 11. јуна 2001. године.

ОБЛАСТ АУТРОСКОГ И СРОДНИХ ПРАВА

1. Бернска конвенција за заштиту књижевних и уметничких дела, ревидирана у Паризу 24. јула 1971. године - Закон о ратификацији Бернске конвенције за заштиту књижевних и уметничких дела („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори”, бр. 14/75 и бр. 4/86 – уредба).

Бернска конвенција од 9. септембра 1886. године, допуњена је у Паризу 4. маја 1896 године, измењена у Берлину 13. новембра 1908. године, допуњена у Берну 20. марта 1914. године, измењена у Риму 2. јуна 1928. године, у Брислу 26. јуна 1948. године, у Стокхолму 14. јула 1967. године, у Паризу 24. јула 1971. године и 1979. и 1980. године, **ратификована је од стране надлежног органа СФРЈ 12. марта 1975. године, односно 20. септембра 1984. године,** а последњи амандмани су ступили на снагу 20. септембра 1984. године.

2. Међународна конвенција о заштити извођача, произвођача фонограма и установа за радио-дифузију, која је закључена 26. октобра 1961. године у Риму - Закон о потврђивању Међународне конвенције о заштити извођача, произвођача фонограма и установа за радио-дифузију („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 13/02).

Конвенција је закључена 26. октобра 1961. године у Риму, **потврђена је од стране надлежног орган СРЈ 16. децембра 2002. године,** а за државу која је накнадно ратификује ступа на снагу три месеца после депоновања њеног инструмента о ратификацији.

3. Конвенција о заштити произвођача фонограма од неовлашћеног умножавања њихових фонограма, која је закључена 29. октобра 1971. године у Женеви -Закон о потврђивању Конвенције о заштити произвођача фонограма од неовлашћеног умножавања њихових фонограма („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 13/02).

Конвенција је закључена 29. октобра 1971. године у Женеви, **потврђена је од стране надлежног органа СРЈ 16. децембра 2002. године,** а за државу која је накнадно ратификује ступа на снагу три месеца после датума када Генерални директор Светске организације за интелектуалну својину информисе државе у складу са чланом 13. став 4. Конвенције о депоновању тих инструмената.

4. Светска (универзална) конвенција о ауторском праву, са прилозима, измењена 24. јула 1971. године у Паризу -Уредба о ратификацији Светске

(универзалне) конвенције о ауторском праву, са прилозима, измењене 24. јула 1971. године („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори” број 54/73).

Светска (универзална) конвенција о ауторском праву измењена је у Паризу 24.07.1971. године, **ратификована је од стране надлежног органа СФРЈ 6. децембра 1972. године**, а ова конвенција ступа на снагу три месеца после депоновања дванаест инструмената ратификације, усвајања или приступања.

5. WIPO Уговор о ауторском праву, који је закључен 20. децембра 1996. године, у Женеви -Закон о потврђивању WIPO Уговора о ауторском праву („Службени лист СРЈ –Међународни уговори”, број 13/02).

Уговор је закључен 20. децембра 1996. године у Женеви, **потврђен је од стране надлежног органа СРЈ 16. децембра 2002. године**, а државу која му накнадно приступи обавезује истеком рока од три месеца по депоновању инструмента за ратификацију Генералном директору WIPO.

6. WIPO Уговор о интерпретацијама и фонограмима, који је закључен 20. децембра 1996. године у Женеви - Закон о потврђивању WIPO Уговора о интерпретацијама и фонограмима („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 13/02).

Уговор је закључен 20. децембра 1996. године у Женеви, **потврђен је од старне надлежног органа СРЈ 16. децембра 2002. године**, а обавезује три месеца од датума депоновања њених инструмената код Генералног директора WIPO.

7. Конвенција о дистрибуцији сигнала за пренос програма преко сателита, усвојена 21. маја 1974. године у Бриселу- Уредба о ратификацији Конвенције о дистрибуцији сигнала за пренос програма преко сателита („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори”, број 13/77).

Конвенција је усвојена 21. маја 1974. године у Бриселу, **ратификована је од стране надлежног органа СФРЈ 24. новембра 1976. године** а ступа на снагу три месеца после депоновања петог инструмента о ратификацији, прихватању или приступању а за сваку државу која јој накнадно приступи ступа на снагу три месеца после депоновања инструмента те државе.

МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ КОЈИМА РЕПУБЛИКА СРБИЈА ТРЕБА ДА ПРИСТУПИ

1. Пекиншки уговор о аудиовизуелним интерпретацијама усвојен на Дипломатској конференцији 24. јуна 2012. године
2. Маракешки уговор за омогућавање приступа објављеним делима од стране лица која су слепа, слабовида или на други начин онемогућена да користе штампане материјале усвојен на Дипломатској конференцији у Маракешу, Краљевина Мароко, 27.6.2013. године

АНЕКС Б:

**АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД ОД 2017. ДО 2021. ГОДИНЕ
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
СТРАТЕГИЈЕ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

**АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД ОД 2017. ДО 2021. ГОДИНЕ
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
СТРАТЕГИЈЕ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

**ГЛАВНИ ЦИЉ 1: ХАРМОНИЗАЦИЈА НАЦИОНАЛНОГ СА ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ У ОБЛАСТИ
ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ**

Бр.	Мере за постизање главног циља 1	Рок	Извор финансирања	Одговорна институција	Показатељ напретка
1.	Усагласити национално законодавство из Извештаја о напретку у 2015. години (Закон о ауторском и сродним правима, Закон о жиговима, Закон о патентима, Закон о топографијама полупроводничких производа, Закон о ознакама географског порекла)	Сеп. 2018. (ССП датум).	Државни буџет са могућношћу техничке подршке	Завод за интелектуалну својину	Уједначено законодавство. Извештаји Европске комисије о напретку
2.	Имплементирати правне препоруке са пројекта „Примена права интелектуалне својине“ (Извештај о активности 2.11)	Сеп. 2018. (ССП датум).	Државни буџет са могућности техничке подршке	Завод за интелектуалну својину	Уједначено законодавство. Извештаји Европске комисије о напретку
3.	Усвојити ревидирани Закон о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине који је припремљен у оквиру пројекта „Примена права интелектуалне својине“	Јун. 2017.	Државни буџет	Тржишна инспекција	Усвојена правна регулатива. Извештаји Европске комисије о напретку

	финансираног од стране ЕУ (Извештај о активности 2.11)				
4.	Пристаупити Пекиншком уговору о аудиовизуелним интерпретацијама и Маракешком уговору за омогућавање приступа објављеним делима од стране лица која су слепа, слабовида или на други начин онемогућена да користе штампане материјале	Сеп. 2018. (ССП датум).	Државни буџет са могућности техничке подршке	Завод за интелектуалну својину	Извештаји Европске комисије о напретку
5.	Пратити и усвајати даљи развој ЕУ у пољу спровођења права интелектуалне својине	У току	Државни буџет са могућности техничке подршке	Завод за интелектуалну својину	Извештаји Европске комисије о напретку

ГЛАВНИ ЦИЉ 2: УНАПРЕЂЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

Конкретни циљ: Заштита интелектуалне својине као један од индикатора успешности Владе Републике Србије

Бр.	Мере за постизање задатка 4.1	Рок	Извор финансирања	Одговорна институција	Показатељ напретка
1	Резултати остварени у спровођењу права интелектуалне својине треба да постану један од индикатора успеха за руководиоце свих	Јан. 2018.	Државни буџет	Тело за координацију	Показатељи успеха за руководство.

	релевантних институција које се баве заштитом права интелектуалне својине				
2	Криминал у области интелектуалне својине треба да буде обухваћен свим будућим проценама претњи од организованог криминала и националним стратегијама борбе против организованог криминала.	Јан. 2018.	Државни буџет са могућности техничке подршке.	Управа полиције	Процене опасности организованог криминала. Националне стратегије борбе против организованог криминала.

Конкретан циљ: Унапређење система координације у спровођењу права интелектуалне својине

Бр.	Мере за постизање конкретног циља ...	Рок	Извор финансирања	Одговорна институција	Показатељи напретка
1.	Координационо тело се састаје најмање једном у шест месеци	Јун 2017.	Државни буџет	Тело за координацију	Извештај са састанка
2.	Радне групе које раде у оквиру Координационог тела редовно одржавају састанке	Јун 2017.	Државни буџет	Тело за координацију	Извештаји са састанака
3.	У складу са наредбом Владе Републике Србије, Координационо тело подноси годишњи извештај у којем указује на своје активности	Септембар. 2017.	Државни буџет	Тело за координацију	Годишњи извештај
4.	Координационо тело најмање једанпут годишње организује конференцију о примени права интелектуалне својине	Јун. 2017.	Државни буџет са могућности техничке подршке	Тело за координацију	Број конференција (агенда и листе присутних); теме које су

					обрађене и евентуални закључци
5.	Координационо тело треба да образује Акциону групу која ће се бавити идентификацијом повреда права интелектуалне својине и других чињеница које могу бити од помоћи органима за спровођење права интелектуалне својине.	Јун 2017.	Државни буџет	Тело за координацију	Број састанака (агенда и листе присутних); теме које су обрађене и евентуални закључци.
6.	Институције за спровођење права интелектуалне својине развијају сарадњу са међународним институцијама за спровођење права интелектуалне својине	Јун 2017.	Државни буџет са могућности техничке подршке	Тело за координацију	Број састанака (чланство и агенда); теме које су обрађене и евентуални закључци

Конкретан циљ: Стварање посебних организационих јединица за спровођење права интелектуалне својине

бр.	Мере за постизање конкретног циља	Рок	Извор финансирања	Одговорна институција	Показатељи напретка
1	Све институције које имају надлежности у спровођењу права интелектуалне својине треба да оформе посебне организационе јединице које ће се искључиво бавити питањима спровођења права интелектуалне својине.	Јан. 2018.	Државни буџет	Тело за координацију	Укупан број специјализованих организационих јединица у односу на укупан број институција које имају улогу у примени права интелектуалне својине

2	Институције треба да имају довољно људских ресурса како би осигурали ефикасну заштиту права интелектуалне својине	Јан. 2018.	Државни буџет са могућности техничке подршке.	Тело за координацију	Укупан број запослених у свакој од институција које имају улогу у спровођењу права интелектуалне својине

Конкретан циљ: Унапређење капацитета институција за спровођење права интелектуалне својине

No.	Мере за постизање конкретног циља	Рок	Извор финансирања	Одговорна институција	Показатељи напретка
1.	Треба развити обезбеђену базу података о правима интелектуалне својине којој могу да приступе све институције које се баве спровођењем права интелектуалне својине.	Јун 2018	Државни буџет са могућности техничке подршке.	Тржишна инспекција	Развијена база података
2.	Треба запослити аналитичара који ће квалитативно унапредити информације које се размењују.	Јун 2018	Државни буџет са могућности техничке подршке.	Тржишна инспекција	Број аналитичара
3.	Институције за спровођење права интелектуалне својине морају да почну да одузимају имовину од	Јан. 2017	Државни буџет.	Тужилаштво	Вредност повраћене имовине од извршиоца

	извршилаца кривичних дела против интелектуалне својине				кривичних дела против интелектуалне својине.
4.	Институције за спровођење права интелектуалне својине и носиоци права сарађују са провајдерима интернет услуга на изради ефикасног система упозоравања и уклањања спорних веб сајтова	Јун 2017.	Државни буџет	Управа полиције	Број веб-страница уклонитих на основу обавештења.
5.	Институције за спровођење права интелектуалне својине и имаоци права треба да успоставе однос са пружаоцима услуга рекламирања који помажу у трансферу средстава веб-страницама на којима се крше права интелектуалне својине.	Јун 2017.	Државни буџет	Управа полиције	Број рекламних услуга које су уклоњене
6.	Све институције за спровођење права интелектуалне својине треба да организују сталну обуку како би њихови запослени ефикасно могли да одговоре на сва кршења права интелектуалне својине на професионалан начин.	У току	Државни буџет са могућности техничке подршке	Институције за спровођење права интелектуалне својине.	Број организованих семинара и конференција о интелектуалној својини.
7.	Институције за спровођење права интелектуалне својине треба да припреме приручнике за истрагу и вођење поступка против кршења права интелектуалне својине.	Јан. 2018	Државни буџет са могућности техничке подршке	Институције за спровођење права интелектуалне својине	Број приручника.
8.	Са изузетком Управе царина и Тржишне инспекције, институције за спровођење права интелектуалне својине треба да развију снажне и	Септемб ар. 2017	Државни буџет.	Институције за спровођење права интелектуалне својине	Број контрола од стране институција за спровођење права

	транспарентне статистичке моделе.				интелектуалне својине (по службеној дужности и по пријави) и резултати ових контрола. Број примљених апликација. Број прихваћених апликација. Број заплењених добара. Број гоњених вршиоца кривичних дела. Број успешних гоњења. Број парница. Број успешних парница.
9.	Србија треба да настоји да преузме методологију коју су усвојили ЕUIPO и Европски завод за патенте (ЕЗП) како би израчунала допринос интелектуалне својине привредним резултатима и запошљавању у Србији	Јун 2018.	Државни буџет са могућности техничке подршке	Тело за координацију	Вредност права интелектуалне својине у српској економији.
10.	Србија прати методологију која је тренутно усвојена од стране Канцеларије за хармонизацију на унутрашњем тржишту како би проценила ниво фалсиковања и пиратерије у земљи.	Јун 2018.	Државни буџет са могућности техничке подршке	Управа царине и Тржишна инспекција	Вредност фалсификовања и пиратерије у Србији.

11.	Србија организује ефикасне кампање о подизању свести о значају права интелектуалне својине, а које су усмерене према различитим деловима друштва.	У току.	Државни буџет са могућности техничке подршке и остали извори дозвољени законом	Тело за координацију.	Број кампања о подизању свести о значају права интелектуалне својине. Резултати кампања о подизању свести о значају права интелектуалне својине
-----	---	---------	--	-----------------------	---